Η ΠΕΡΙΟΧΗ ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΣ ΠΑΤΡΩΝ ΕΠΙ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΚΑΙ ΘΩΜΑ ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟΥ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΕΚ ΤΗΣ 3ης ΣΕΛΙΔΟΣ

θευδόντων (συνέδρων) μετ' αὐτοῦ τινῶν εὐγενῶν ἀνδρῶν...».

Εἰς τὸ τέλος τῆς ἀποφάσεως αὐτῆς διαλαμβάνεται καὶ τὸ ὄνομα τοῦ ἐπὶ κυριαρχίας Κωνσταντίνου Παλαιολόγου ὑπηρετοῦντος γραμματέως Νικολάου Νεαπολίτη, ὁ ὁποῖος κατόπιν καὶ ἐπὶ Θωμᾶ Παλαιολόγου ἐξηκολούθησε νὰ ἐκτελῇ ὑπηρεσίαν ἐν τῷ δικαστηρίῳ. Γράφει δὲ ὁ ἴδιος: «Καὶ ἐγὼ Νικόλαος Νεαπολίτης κατζελάριος καὶ γραμματεὺς τῆς κούρτης τῶν Παλαιῶν Πατρῶν, ἅμα τοῖς ἀναγεγραμμένοις κριταῖς παρὼν ὑπῆρχον καὶ ἐγώ. Τὰ ἄνωθεν δὲ πάντα προστάξει τοῦ ἀναγεγραμμένου ἐξαδέλφου τοῦ βασιλέως ἐγραψάμην μᾶλλον δὲ καὶ ὑπεγραψάμην καὶ μετὰ τοῦ σημείου μου ἐσφραγισάμην εἰς πίστιν καὶ βεβαίωσιν πάντων παρακληθείς».

☆

Ἡ ἀνωτέρω ἀναφερθεῖσα ἄμπελος καὶ τὸ ὀσπίτιον παρὰ τὴν Ἁγίαν Παρασκευήν, ποὺ παρεχωρήθησαν εἰς τὸν Νικόλαον Λεονέσσα, παρεδόθησαν εἰς αὐτὸν δι' ἐκδόσεως ὑπὸ τῶν δικαστικῶν ὑπαλλήλων τοῦ Θωμᾶ Παλαιολόγου Ἰωάννου Καντακουζηνοῦ καὶ ἑνὸς ἑτέρου Θεοδώρου Ἐραστοπούλου τὴν 6 Αὐγούστου 1438. Τὴν αὐθεντοτοπίαν (κυριότητα) τῶν κτήσεων αὐτῶν εἶχε τὸ δημόσιον. «Ἐκράτει» δὲ τὰς κτήσεις αὐτὰς πρότερον κάποιος Γεώργιος Κορέσης, ὁ ὁποῖος ἐπλήρωνε φόρον 20 ὑπέρπυρα (χρυσᾶ βυζαντινὰ νομίσματα), ἀλλ' ἐπειδὴ αὐτὸς «εἶχεν ἀπέλθει εἰς δουλείαν», ἐδόθησαν αὐταὶ εἰς τὸν Νικόλ. Λεονέσσα «πακτωτικῶς» (ἐκμισθωτικῶς) ὑπὸ τὸν ὅρον νὰ πληρώνῃ καὶ αὐτὸς φόρον ὄχι ὅμως 20 ἀλλὰ 10 ὑπέρπυρα «διὰ τὰς καλὰς δουλεύσεις, τὰς ὁποίας αὐτὸς ἐποίησε καὶ ποιεῖ εἰς τοὺς ὁρισμοὺς τοῦ ἁγίου αὐθέντου καὶ πανευτυχεστάτου δεσπότου Θωμᾶ τοῦ Παλαιολόγου». Εἰς τὸ τέλος τοῦ συμβολαίου ἀναγράφονται «οἱ δοῦλοι τοῦ ἁγίου ἡμῶν αὐθέντου καὶ πανευτυχεστάτου δεσπότου: Ἰωάνης Καντακουζηνὸς + Θεόδωρος Ἐραστόπουλος».

ΕΙΣ ΤΟ ΠΑΛΑΤΙΟΝ ΤΩΝ ΠΑΤΡΩΝ

Εἰς τὸ ἀρχιεπισκοπικὸν παλάτιον τῶν Πατρῶν (ἐν ἀρχιεπισκοπάλε Παλάτσιο Πατρατσένσι), ἔνθα ἐστεγάζετο καὶ ἡ κούρτη, συνεζητήθη ὑπόθεσις, κατὰ τὴν ὁποίαν ὁ ἐν ἔτει 1353 Λατῖνος ἀρχιεπίσκοπος τῶν Πατρῶν Ραϊνάλδος ντὲ Λάουρο (1351—1357) ἐπεδίωκε νὰ ὑπερασπισθῇ ἔναντι κατηγορίας τῶν διοικητῶν τῶν κάστρων Μεθώνης καὶ Κορώνης, ὅτι ἐπέδειξεν ἀδιαφορίαν κατὰ τὰς προκληθείσας ζημίας εἰς τοὺς Ἐνετοὺς ἐμπόρους ὑπὸ τῶν Γενουησίων εἰς τὸν κόλπον τῶν Πατρῶν (σχετικὸν ἔγγραφον, λατινιστὶ συντεταγμένον ὑπὸ ἡμερομηνίαν 7 Ὀκτωβρίου 1353, παρὰ τῷ Γκέραλντ, ἰδὲ ἀνωτέρῳ, σελ. 151).

Εἰς ἕτερον ἔγγραφον ἀπὸ 29 Σεπτεμβρίου 1355 (Γκέραλντ, σ. 156), ὁμοίως λατινιστὶ συντεταγμένον εἰς τὸ ἀρχιεπισκοπικὸν Παλάτιον τῶν Πατρῶν, γίνεται λόγος, ὅτι ὁ αὐτὸς ἀρχιεπίσκοπος Ραϊνάλδος ντὲ Λάουρο ἐπικυρώνει τὰ παλαιὰ εἰς τοὺς Ἐνετοὺς παραχωρηθέντα προνόμια.

Τὸ παλάτιον τῶν Πατρῶν ἦτο κατ' ἀρχὰς οἴκημα τῶν Ἑλλήνων Μητροπολιτῶν καὶ ἕδρα τῶν Λατίνων Ἀρχιεπισκόπων, βραδύτερον δὲ ἀνάκτορον τῶν Βυζαντινῶν δεσποτῶν. Ἦτο δὲ μέγαρον λαμπρὸν καὶ πολυτελέστατον, κείμενον πλησίον τοῦ φρουρίου καὶ παραπλεύρως ἑνὸς ναοῦ τῶν Ἁγίων Θεοδώρων.

Ὁ ἱστορικὸς Θωμόπουλος ('Ιστορία τῶν Πατρῶν, σ. 264 σημ. 1 νέα ἔκδ.) παραδέχεται ὅτι τὸ παλάτιον τοῦτο κατεστράφη ἐπὶ τῆς πρώτης κατακτήσεως τῶν Πατρῶν ὑπὸ τῶν Τούρκων καὶ ὄχι ὑπὸ τῶν Τουρκαλβανῶν τὸ 1770.

Π. ΣΤΕΡΓΙΑΝΟΠΟΥΛΟΣ
Διδάκτωρ τῆς Ἀρχαιολογίας

ΕΚΥΚΛΟΦΟΡΗΣΑΝ ΚΑΙ ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ
εἰς τὰ κεντρικὰ βιβλιοπωλεῖα τῶν Πατρῶν τὰ ἐξαιρετικὰ ἠθογραφικὰ διηγήματα τοῦ
κ. ΓΕΡ. ΜΑΚΡΥΔΗΜΑ
ΚΑΗΜΟΙ ΤΟΥ ΚΑΜΠΟΥ

ΕΠΙ ΤΗ ΕΘΝΙΚΗ ΕΠΕΤΕΙΩ

ΔΥΟ ΘΑΥΜΑΣΙΑΙ ΕΟΡΤΑΣΤΙΚΑΙ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ

Μαζὶ μὲ ὅλο ἐκεῖνο τὸ πλῆθος, ποὺ εἶχε τὴν τύχην νὰ παρακολουθήσῃ τὸ ἑορταστικὸν βραδυνὸν τῆς «Χριστιανικῆς Στέγης» ἐκφράζω κι' ἐγὼ τὸν θαυμασμόν μου καὶ τὰ θερμὰ συγχαρητήρια τόσον εἰς τὴν «Χριστιανικὴν Στέγην» Πατρῶν, ὅσον καὶ εἰς τὸν ἀκάματον κοινωνικὸν ἐργάτην, θεολόγον κ. Σπῦρον Ἀθανασίου, διὰ τὴν ὀργάνωσιν καὶ ἐκτέλεσιν τῆς πανθομολογουμένως ἐπιτυχοῦς ἑορταστικῆς ἐκδηλώσεως καὶ ἰδίᾳ διὰ τὸ σκέτς «Τὸ Σούλι τ' ἄπαρτο» τὸ ὁποῖον τόσον ὡραῖα ἀπέδωσαν οἱ νέοι τῆς ἐν λόγῳ ὀργανώσεως καὶ ἀπετέλεσε πράγματι μυσταγωγίαν πατριωτισμοῦ καὶ πνευματικὴν ὅασιν. Παραστάσεις, εἰκόνες καὶ ἑορταστικὰ σὰν κι' αὐτά, γίνονται πηγαὶ νέων δυνάμεων χριστιανισμοῦ καὶ πατριωτισμοῦ.

Ὁμοίως ἀξίζουν πολλὰ συγχαρητήρια εἰς τὴν «Χριστιανικὴν Ἑστίαν» Πατρῶν διὰ τὴν ὀργάνωσιν τῆς ἑορταστικῆς ἐκδηλώσεως, ἡ ὁποία ἔλαβε χώραν εἰς τὴν αἴθουσαν αὐτῆς καὶ κατὰ τὴν ὁποίαν ἔκαμε νὰ ξεχυθοῦν σὰν χείμαρρος τὰ πατριωτικὰ αἰσθήματα τοῦ πλήθους, διότι ἔφερε μπροστά μας ἕνα κομμάτι τοῦ ἀγῶνος ἐκείνου, τὸ ὁποῖον καὶ μετὰ 143 ἔτη δυστυχῶς συνεχίζεται καὶ σήμερα μὲ τὸν αὐτὸν ἐχθρὸν καὶ μὲ τοὺς αὐτοὺς περίπου «Σαμμάχους».

ΘΩΜΑΣ ΤΣΟΥΝΑΚΑΣ

ΑΦΑΛΑΤΩΣΙΣ ΜΕ ΑΤΟΜΙΚΗΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΝ

ΧΑ·Ι·ΦΑ.— Ἐπιστήμονες τοῦ Τμήματος Πυρηνικῆς Μηχανικῆς τοῦ Πολυτεχνείου τῆς Χάϊφα, διεξάγουν κατ' αὐτὰς ἔρευνας ἐπὶ τῆς ἁφαλοτώσεως τοῦ θαλασσίου ὕδατος διὰ τῆς ἀτομικῆς ἐνεργείας.

ΧΑΡΤΟΒΙΟΤΕΧΝΙΑ
Β. ΔΙΟΝΥΣΟΠΟΥΛΟΥ
(Πρώην ΚΑΤΣΑΝΤΩΝΗ)
Ρ. ΦΕΡΑΙΟΥ 81 · ΤΗΛ. 21-98
ΠΑΤΡΑΙ
● ΧΑΡΤΟΠΩΛΕΙΟΝ
● ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ
● ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟΝ ΧΑΡΤΟΣΑΚΚΟΥΛΩΝ

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΟΝ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ
ΧΡ. ΑΝΑΣΤΑΣΑΚΗ
Κορίνθου 226. Τηλ. 39-45
Ἀναλαμβάνομεν τὴν ἐκτύπωσιν παντὸς εἴδους καλλιτεχνικῆς ἐργασίας μὲ ὅλα τὰ σύγχρονα μέσα: Τιμολόγια, Βιβλία παραγγελιῶν, Φάκελλα, Ἐπιστολάς, Καταστάσεις, Φέϊγ - Βολάν, Ἀγγελτήρια γάμων, Κάρτες, Ἐπισκεπτήρια κλπ. καὶ μὲ διαφόρους χρωματισμοὺς
ΤΑΧΕΙΑ ΠΑΡΑΔΟΣΙΣ
Τιμαὶ καλλίτεραι παντὸς ἄλλου

Τὸ γνωστὸν Ἀμερικανικὸν Μυκητοκτόνον Φάρμακον ΝΤΑ·Ι·ΘΕΝ Ζ—78 ΩΣ ΚΑΙ ΤΟ ΝΕΟΝ ΝΤΑ·Ι·ΘΕΝ BLUE (χρώματος μπλὲ), κατὰ τοῦ περονοσπόρου κλπ., Μυκητολογικῶν ἀσθενειῶν, τῆς ἀμπέλου, κηπευτικῶν, Μποστανικῶν, δένδρων, καπνοῦ κλπ.
Διατίθεται ὡς καὶ πρότερον παρὰ τοῦ
ΠΑΝΑΓΗ ΣΟΥΡΑΝΗ
«ΠΡΩΗΝ ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΣΟΥΡΑΝΗΣ, ΧΗΜΙΚΟΣ»
Ρήγα Φεραίου 56 β — ΠΑΤΡΑΙ Τηλέφωνον 38—74

Ο ΙΑΤΡΟΣ κ. ΓΕΩΡΓ. Α. ΜΑΡΚΟΥ
Χειρουργὸς ΩΤΟ — ΡΙΝΟ — ΛΑΡΥΓΓΟΛΟΓΟΣ, ἐπανελθὼν ἐκ τοῦ ἐπιστημονικοῦ ταξιδίου του ἐξ ΗΝΩΜΕΝΩΝ ΠΟΛΙΤΕΙΩΝ τῆς ΑΜΕΡΙΚΗΣ, δέχεται εἰς τὴν ΝΕΑΝ ΚΛΙΝΙΚΗΝ του, ὁδὸς ΜΑΙΖΩΝΟΣ — ΠΑΤΡΕΩΣ τηλ. 45—33.

ΤΥΠΟΓΡΑΦΙΚΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑΙ
Πάσης φύσεως, ἐκτελοῦνται διὰ τῶν νεωτάτου τύπου Μηχανημάτων μας.
ΜΙΜΗΣ ΡΑΛΛΗΣ
Ρ. ΦΕΡΑΙΟΥ 77 ΤΗΛΕΦ. 28-95
Ἐργασία ἐπιμελημένη. Ἄμεσος παράδοσις
ΤΙΜΑΙ ΑΣΥΝΑΓΩΝΙΣΤΟΙ

ΕΚΔΟΣΕΙΣ "ΓΑΛΑΞΙΑ,,
ΝΕΑ ΒΙΒΛΙΑ
Α. ΚΑΡΑΝΤΩΝΗ: Ὁ ποιητὴς Γιῶργος Σεφέρης
ΤΖΩΝ Φ. ΚΕΝΝΕΝΤΥ: Σκιαγραφία τῶν Γενναίων
ΣΕΡΖΑΝ ΓΚΟΛΟΝ: Ἀγγελικὴ τόμοι 2
ΣΑΙΝΤ ΕΞΥΠΕΡΥ: Γῆ τῶν Ἀνθρώπων
ΑΓΚΑΘΑ ΚΡΙΣΤΙ: Ἡ Μαύρη Πέννα
ΠΑΤΡΙΚ. ΚΟΥΕΝΤΙΝ: Τὸ μυστικὸ τοῦ Ρ. Σέλντον
ΑΛΕΞΑΝ. ΡΑΓΚΑΒΗ: Ὁ Συμβολαιογράφος
ΕΚΑΣΤΟΝ ΜΟΝΟΝ ΔΡΧ. 20
●
ΕΚΔΟΣΕΙΣ "ΓΑΛΑΞΙΑ,,
ΤΑ ΚΑΛΛΙΤΕΡΑ ΒΙΒΛΙΑ ΣΤΙΣ ΦΘΗΝΟΤΕΡΕΣ ΤΙΜΕΣ
●
ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΠΩΛΗΣΙΣ
"ΓΩΝΙΑ ΤΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ,, Ἁγ. Νικολάου 16

ΘΕΡΜΟΣΙΦΩΝΕΣ Siwene ΠΡΑΠΟΠΟΥΛΟΥ
μὲ τὰ περισσότερα πλεονεκτήματα

ΠΡΟΤΙΜΑΤΕ ΤΑ ΧΑΡΤΟΠΩΛΕΙΑ
ΧΑΡ. ΚΑΙ ΙΩ. ΚΑΓΙΑΦΑ
ΠΑΤΡΑΙ Ἑρμοῦ 14 — ΑΘΗΝΑΙ Αἰόλου 68
★
Διὰ γραφικὴν ὕλην καὶ ἔντυπα πάσης φύσεως
Πρὸς τὸ συμφέρον σας

59 - 13
Μὲ ἕνα τηλεφώνημά σας στὸ 59-13, ἐξυπηρετεῖσθε μὲ τὸν καλύτερο τρόπο, ἀπὸ τὰ πλέον συγχρονισμένα τῆς πόλεώς μας
ΣΤΕΓΝΟΚΑΘΑΡΙΣΤΗΡΙΑ ΚΑΙ ΠΛΥΝΤΗΡΙΑ ΑΣΠΡΟΡΡΟΥΧΩΝ
RaPid
ΜΙΑΟΥΛΗ 48

Γωνιὰ τοῦ Βιβλίου
Τηλεφ. 23-96
Βιβλία γιὰ ὅλα τὰ σχολεῖα.
Ὅλα τὰ σχολικὰ εἴδη.
Τετράδια.
Τσάντες.
Ὄργανα τεχνικῶν σχολῶν.
Στυλό.
Γραφικὴ ὕλη.
Διάφορα ἔντυπα.
ΠΟΙΟΤΗΤΕΣ ΕΚΛΕΚΤΕΣ
ΤΙΜΕΣ ΕΞΑΙΡΕΤΙΚΕΣ
ΑΓ. ΝΙΚΟΛΑΟΥ 16 · ΠΑΤΡΑΙ

ΧΑΡΤΗΣ
ΤΥΠΟΣ
ΓΡΑΦΙΚΑ
ΣΧΟΛΙΚΑ ΒΙΒΛΙΑ
ΒΙΒΛΙΑ ΔΙΑΦΟΡΑ
ΕΝΤΥΠΑ
ΠΑΣΗΣ ΦΥΣΕΩΣ
ΤΙΜΑΙ ΛΟΓΙΚΑΙ
●
"ΤΟΥΛΑΣ - ΜΑΥΡΑΚΟΣ,,
ΕΡΜΟΥ 45

ΣΗΜΕΡΟΝ ΕΙΣ ΤΗΝ «ΔΙΑΚΙΔΕΙΟΝ»

Η ΚΡΗΤΗ ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΓΩΝΑΣ ΜΑΣ

ΔΙΑΛΕΞΙΣ ΤΟΥ κ. Ι. ΤΣΑΤΣΑΡΩΝΑΚΗ ΔΙΑ ΤΗΝ ΕΝΔΟΞΟΝ ΜΕΓΑΛΟΝΗΣΟΝ

Οἱ ἀγῶνες τῆς Κρήτης συγκινοῦν. Εἶναι μεγαλειώδεις καὶ ἐπικώτατοι. Δὲν ἔδωκε μόνον ἡ Κρήτη τὸ Ἀρκάδι εἰς τὸ Ἔθνος ὡς σύμβολον ἀκαταλύτου ἐθνικῆς πίστεως καὶ λατρείας τῶν Ἑλλήνων εἰς τὴν ἐλευθερίαν. Ἡ ἡρωϊκὴ μεγαλόνησος ἔχει νὰ παρατάξῃ πλῆθος ὁλοκαυτωμάτων. Τοὺς ὡραίους αὐτοὺς ἀγῶνας τῶν Κρητῶν διὰ τὴν ἐθνικὴν ἀνεξαρτησίαν θὰ ἀφηγηθῇ, τὴν 7.30' μ. μ. σήμερον εἰς τὴν Διακίδειον Σχολὴν Λαοῦ ὁ κ. Ἰωάννης Τσατσαρωνάκης, γνωστὸς λογοτέχνης, ποὺ καὶ κατὰ τὸ παρελθὸν ὡμίλησεν εἰς τὴν πόλιν μας.

Τὸ θέμα τῆς διαλέξεως εἶναι: «Ἡ Κρήτη εἰς τοὺς ἐθνικοὺς μας ἀγῶνας», ἐνδιαφέρον ὅσον καὶ βαρὺ δι' ἀνάπτυξιν. Ἐὰν ὅμως ληφθῇ ὑπ' ὄψιν, ὅτι ὁ ὁμιλητὴς μηνύεται ἐκλεκτὸν καὶ πυκνότατον, νὰ παρακολουθήσῃ, μὲ εὐχαρίστησιν, τοὺς Κρῆτας ἀγωνιστὰς διὰ τῶν αἰώνων νὰ δημιουργοῦν τρόπαια ἀνδρείας καὶ ἡρωϊσμοῦ διὰ τὴν κατάκτησιν τῆς ἐλευθερίας των.

Τόσον ἡ Διακίδειος Σχολή, ὅσον καὶ ἡ διοίκησις τοῦ Συλλόγου τῶν ἐν Πάτραις Κρητῶν «ΤΟ ΑΡΚΑΔΙ», ποὺ ἔχουν τὴν πρωτοβουλίαν τῆς ἐκδηλώσεως τῆς ὀφειλομένης τιμῆς πρὸς τὴν ἡρωϊκὴν Κρήτην, εἶναι ἄξιοι θερμῶν συγχαρητηρίων.

Ὁ ἥρως τῶν Κρητικῶν ἀγώνων
ΧΑΤΖΗ ΜΙΧΑΛΗΣ ΓΙΑΝΝΑΡΗΣ

ΟΙΚΙΑΚΑ ΗΛΕΚΤΡΙΚΑ ΨΥΓΕΙΑ
KELVINATOR
ΑΝΩΤΕΡΑ ΟΛΩΝ
● Μὲ πολλὲς δόσεις
● Μὲ ἐγγύησι πραγματικὴ
● Μὲ εἰδικὸν συνεργεῖον ἐφωδιασμένον δι' αὐτοκινήτου διὰ τὴν ταχεῖαν ἐξυπηρέτησίν σας.
● Ἅπαντα τὰ ἀνταλλακτικὰ εἰς τὸ κατάστημά μας.
"Γ. ΣΩΤΗΡΟΠΟΥΛΟΣ,, Ο. Ε.
ΚΑΝΑΚΑΡΗ 85, ΤΗΛ. 31-45 καὶ 59-55
(ΠΡΑΤΗΡΙΟΝ ΕΒΓΑ)
ΠΡΩΤΟΙ ΣΤΗΝ ΤΕΧΝΙΚΗ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΙ

Δὲν δὰ σᾶς παρουσιασθεῖ παρόμοια εὐκαιρία
ΕΠΑΝΑΚΥΚΛΟΦΟΡΕΙ
Δίσκος δίβλιο 30 ΔΡΧ.
Κάθε σειρὰ δίσκων 24 περίπου
Gloriphon
Τὴν 1ην Μαρτίου μὲ τὴν κυκλοφορία τοῦ τελευταίου δίσκου τοῦ Α' τόμου ἐπανακυκλοφορεῖ ἡ σειρὰ μὲ τὸν ρυθμὸν τοῦ ἑνὸς δίσκου κάθε Σάββατο. Ἔτσι στὶς 30 Αὐγούστου θὰ κυκλοφορήσει ὁ 24ος καὶ τελευταῖος δίσκος καὶ γιὰ ὅσους ἄρχισαν νὰ ἀγοράζουν τὴν σειρὰ πρὶν ἀπὸ 6 μῆνες μὲ τὸν ρυθμὸ τοῦ ἑνὸς δίσκου κατὰ δεκαπενθήμερο καὶ γιὰ ὅσους ἀρχίζουν νὰ τὴν ἀγοράζουν τώρα.
ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΟΥΜΕΝ
ὅτι μετὰ τὴν ὁλοκλήρωσή του, τὸ ἔργο θὰ ἀκολουθήσει τὶς τιμὲς παρεμφερῶν συστημάτων καὶ θὰ πωλεῖται 4-5 φορὲς ἀκριβώτερα
ΑΘΗΝΑΙ: ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗ 11 - ΤΗΛ. 631.779
ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑ ΠΑΤΡΩΝ
"ΓΩΝΙΑ ΤΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ,,

Η ΠΟΛΕΜΙΚΗ ΑΡΕΤΗ ΤΩΝ ΑΡΧΑΙΩΝ ΠΑΤΡΙΝΩΝ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΕΚ ΤΗΣ 3ης ΣΕΛΙΔΟΣ

μία μεγάλη ἐπιδρομὴ ἐκείνη τῶν Γαλατῶν ὑπὸ τὸν Βρέννον· «πεζοὶ μὲν μυριάδες ἐγίνοντο πεντεκαίδεκα», γράφει ὁ Παυσανίας τέσσαρας αἰῶνας ἔπειτα ἀπὸ αὐτήν, «προσόντων σφίσι δισχιλίων, οἱ δὲ ἱππεύοντες τετρακόσιοι καὶ δισμύριοι. Τοσοῦτοι μὲν ἦσαν τῶν ἱππέων τὸ ἀεὶ ἐνεργόν, ἀριθμὸς δὲ αὐτῶν ὁ ἀληθὴς διακόσιοί τε καὶ χίλιοι καὶ ἓξ μυριάδες».

Αἱ πρῶται συγκρούσεις ἔγιναν εἰς τὴν Μακεδονίαν ἀπὸ τὸν στρατηγὸν Σωσθένη, ἀλλὰ εἰς τὰς ἐνδόξους Θερμοπύλας προωρίζετο καὶ αὐτὴν τὴν φορὰν νὰ γραφοῦν παρόμοιαι σελίδες Ἑλληνικῆς δόξης. Ὁ Ἀθηναῖος Κάλλιππος, μὲ Αἰτωλούς, Φωκεῖς, Βοιωτούς, Μεγαρεῖς καὶ Μακεδόνας, ἐστάθησαν ἐκεῖ εἰς τὰ στενά, τὰς «Πύλας» τῆς κεντρικῆς Ἑλλάδος. Καὶ αἱ χιλιάδες τῶν Ἑλλήνων τούτων ἀγωνιστῶν ἀπέκρουσαν τοὺς βαρβάρους κατὰ κρατερὰν ἐκεῖ μάχην.

Ἀλλὰ ὁ Βρέννος ἐσκέφθη ἀντιπερισπασμόν. Ἠθέλησε νὰ κτυπήσῃ εἰς τὴν χώραν των τοὺς Αἰτωλούς, τὸ ἰσχυρότερον τότε πολεμικὸν φῦλον τῆς ἐποχῆς. Ὁ ἴδιος ἔμεινε πρὸ τῶν Θερμοπυλῶν, ἀλλὰ ἔστειλε 40.000 πεζοὺς καὶ 800 ἱππεῖς νὰ εἰσβάλουν διὰ Θεσσαλίας εἰς τὴν Αἰτωλίαν. Εἰς τὴν κρίσιμον ἐκείνην ὥραν, ἔσπευσαν νὰ βοηθήσουν τοὺς Αἰτωλοὺς οἱ Πατρινοὶ «Ἀχαιῶν μόνοι», μόνοι ἀπὸ ὅλους τοὺς Πελοποννησίους. Εἰς τὸν Πανελλήνιον συναγερμὸν τῆς τραγικῆς ὥρας μόνοι οἱ Πατρεῖς εἶχον ἀνταπόκρισιν· «ἐξεστρατεύοντο δὲ καὶ οἴκοθεν ἀπὸ τῶν πόλεων πασῶν οἱ ἐν ἡλικίᾳ, ἀναμεμιγμένοι δ' ἦσαν ὑπὸ ἀνάγκης τε καὶ φρονήματος καὶ οἱ γεγηρακότες· συνεστρατεύοντο δὲ σφίσι καὶ αἱ γυναῖκες ἑκουσίως».

Μόνιμος σχεδὸν ἦτο ὁ φόβος τῶν ἀρχαίων Πελοποννησίων νὰ ὑπερασπίσουν τὴν ἐλευθερίαν των, ἀλλ' ὄχι καὶ πέραν τοῦ Ἰσθμοῦ. Αὐτὸ τὸ ἔκαμαν καὶ εἰς τοὺς Περσικοὺς πολέμους. Ἀλλὰ οἱ Πατρινοὶ καὶ μαζί τους οἱ ἄνδρες Φαρῶν, Δύμης καὶ Τριταίας, κατὰ τὴν πλέον πιθανὴν γνώμην, ἐπέρασαν τὸν Πατραϊκὸν — πολὺ πιθανώτερον τὸν πορθμὸν τῶν Ρίων — καὶ μαζὶ μὲ τοὺς Αἰτωλοὺς ἀπήντησαν τοὺς ὠμοὺς βαρβάρους Κέλτας εἰς τὴν Καλλίπολιν, ποὺ πρέπει νὰ εὑρίσκετο δυτικῶς τοῦ σημερινοῦ Λιδωρικίου, τὴν σημερινὴν Δωρίδα. Ἡ σύγκρουσις ἐκεῖ ἦτο φοβερά. Ἰδοὺ πῶς τὴν περιγράφει ὁ Παυσανίας: «Ἀπὸ τοὺς κατοίκους τῆς Καλλιπόλεως διὰ μαχαίρας ἐξωλόθρευσαν κάθε ἀρσενικὸν καὶ ὁμοίως καὶ τοὺς γέροντας καὶ τὰ νήπια τ' ἅρπαζαν ἀπὸ τὰ στήθη τῶν μητέρων των καὶ τὰ ἐφόνευον. Ἀπὸ τὰ νήπια αὐτὰ τὰ ὑπὸ τοῦ γάλακτος πλέον εὐτραφῆ, ἀφοῦ τὰ ἐφόνευον, ἔπινον οἱ Γαλάται τὸ αἷμα των καὶ τὰ ἔψηναν καὶ τὰ ἔτρωγον. Ἀφοῦ ἐσύλησαν ὅλας τὰς οἰκίας καὶ τὰ ἱερὰ καὶ ἔβαλον φωτιὰ εἰς τὴν πόλιν Κάλλιον (ἢ Καλλίπολιν) αὐτὴν τὴν ἡμέραν ἔφθασαν ἐδῶ καὶ οἱ Πατρεῖς «ἐπικουροῦντες Αἰτωλοῖς Ἀχαιῶν μόνοι».

Ἀλλὰ οἱ Πατρινοὶ δὲν ἠδύναντο νὰ προσφέρουν μεγάλην ὑπηρεσίαν, τελικὰ δὲ ἡ μάχη ἀπέβη καὶ κατ' αὐτῶν, ὅπως ἦτο καὶ διὰ τοὺς Αἰτωλούς. Καὶ ἐξηγεῖ ὁ Παυσανίας διὰ τοὺς Πατρινούς, ὅτι εἶχαν ἄλλον τρόπον νὰ πολεμοῦν ἀπὸ ὅ,τι οἱ βάρβαροι, καὶ «ὑπὸ τοῦ πλήθους τε τῶν Γαλατῶν καὶ τῆς εἰς ἔργα ἀπονοίας μάλιστα ἐταλαιπώρησαν». Ἡ ἄλλη μάχη, ὅμως, ποὺ ἐδόθη εἰς τοὺς Δελφούς, ἦτο μία περίλαμπρος Ἑλληνικὴ νίκη. Οἱ Γαλάται ἐχάθηκαν ὅλοι. Καὶ μάλιστα ἀπὸ τότε ἐκεῖ ἠκούσθη ἡ λέξις πανικός. Ὁ Μέγας Πὰν ἔκαμε θαῦμα. Οἱ ἀρχαῖοι ὁμιλοῦν διὰ θαῦμα τοῦ Πυθίου Ἀπόλλωνος. Ὅπως καὶ ἂν ἔχῃ τὸ πρᾶγμα, ἡ νίκη ἦτο μεγάλη. Καὶ ἀπὸ τὰ λάφυρα τοῦ πολέμου ἐκείνου ἔγινε τὸ ἄγαλμα, ποὺ ἐστόλιζε τὸ ἀρχαῖον Ὠδεῖον τῶν Πατρῶν, κατὰ παράδοσιν ποὺ διασώζει ὁ Παυσανίας εἰς ἕνα ἄλλο βιβλίον του· «ἐποιήθη ἀπὸ λαφύρων ἡ νίκα ἐπὶ τὸν στρατὸν τῶν Γαλατῶν οἱ Πατρεῖς ἤμυναν Αἰτωλοῖς Ἀχαιῶν μόνοι». Καὶ ἦτο τὸ ἄγαλμα ἐκεῖνο ἐπὶ τῆς κορυφῆς τῆς ὀροφῆς τοῦ Ὠδείου ἄγαλμα τοῦ Ἀπόλλωνος, τοῦ θριαμβευτοῦ τῶν Δελφῶν.

Ἐξαίρεσις, λοιπόν, ὑπῆρξαν οἱ Πατρινοὶ τοῦ Γ' αἰῶνος π. Χ. ἀπὸ τοὺς ἄλλους Πελοποννησίους ποὺ δὲν ἐκινήθησαν κἂν εἰς αὐτὴν τὴν ὥραν τοῦ κινδύνου ἀπὸ τοὺς βαρβάρους. Καὶ πολὺ σωστὰ εἰς τὸ τελευταῖον του βιβλίον «Ἀπὸ τὸν Μαραθῶνα στὴν Πύδνα» ὁ συμπολίτης μας Παναγιώτης Κανελλόπουλος, ποὺ ἔδωσεν ὅλην τὴν ἁρμόζουσαν σημασίαν εἰς τὴν σχεδὸν ἄγνωστον καὶ ἀμελητέαν ἕως τώρα ἱστορίαν αὐτὴν τῶν Ἑλληνικῶν ὅπλων, σημειώνει: «Στάθηκα ἰδιαίτερα στὴν ἐπιδρομὴ τοῦ Βρέννου στὴν Ἑλλάδα, ὄχι μόνο γιατί πιστεύω ὅτι ἡ σελίδα αὐτὴ τῆς Ἑλληνικῆς ἱστορίας εἶναι μεγάλη, ἀλλὰ πρὸ πάντων διότι ἐμφανίζεται μεγάλη — πολὺ μεγάλη — σὲ μιὰν ὥρα, ποὺ ἡ πολιτικὴ ζωὴ στὴν Ἑλλάδα εἶχε ἀπὸ καιροῦ καταντήσει μικρή».

Μίαν ἄλλην ἐκστρατείαν τῶν Πατρέων κατὰ τῶν Γαλατῶν μᾶς ἀποκαλύπτει μία ἐπιγραφὴ ποὺ εὑρέθη μόλις τὸ 1940 εἰς μίαν βάσιν ἱππέως εἰς τὴν Ὀλυμπίαν. Εἰς αὐτὴν παρουσιάζεται εἷς Δάμων, υἱὸς τοῦ Ἀλκισθένους, Πατρινός, νὰ ἐκστρατεύῃ μαζὶ μὲ Ρωμαῖον στρατηγὸν ὕπατον ἐπὶ κεφαλῆς Ἀχαιῶν ἀπὸ διάφορα σημεῖα ἐναντίον τῶν Γαλατῶν πάλιν. Γράφει ἡ ἐπιγραφή: «Ἀχαιῶν Πατρεῖς, Δυμαῖοι, Φαραεῖς, Θριάσιοι, Ἡραιεῖς, Θελφούσιοι, Ψωφίδιοι, Κλειτόριοι, Κυναιθεῖς, Καλλιστάται, Ἀσχεῖς, Λεοντήσιοι, Τριταιεῖς, Αἰγεῖς, Αἰγιράταις, Πελλανεῖς, Βούριοι, Φενεάται, Καρυνεῖς οἱ στρατευσάμενοι μετὰ Γναίου Δομετίου στρατηγοῦ ὑπάτου Ρωμαίου ἐπὶ Γαλάτας Δάμωνα Ἀλκισθένεος Πατρῆ τὸν αὐτῶν ἡγεμόνα ἀρετᾶς ἕνεκεν Διὶ Ὀλυμπίῳ». Ἐδῶ ἔχομεν περισσοτέρους Πελοποννησίους, ἀπὸ τὴν Δύμην, Φαράς, Ψωφίδα, Κ